

HVILKEN VEJ ? - Det store spørgsmål, inden man stikker ud på turen, er hvilken vej man skal lade rejsen gå. Fra vest mod øst ? Eller fra øst mod vest ?

Fra vest mod øst: Ved at begive dig ind i Sverige fra Göteborg opnår du, at det meste af opad-slusningen koncentrerer sig i de fire store slusekamre i Trollhättan (på Göta-Elven), hvor det er meget nemt at blive sluset. Derefter resterer der forholdsvis få op-ture i de gamle slusekamre på Göta Kanal, hvor det fysiske arbejde med slusningen er mere krævende. En ulempe ved denne rejserute er imidlertid, at den statistiske sandsynlighed for at få SV- eller V-vind i Kalmarsund, på Hanøbugten og i Østersøen er forholdsvis stor, så denne sidste del af hjemturen kan byde på en del kryds-arbejde.

Fra øst mod vest: Chancen for at få en fejende flot lænser eller agten-for-tværs sønden om Sverige og op langs østkysten er ret stor. Begyndelsen til kanalfærden gøres i Mem, i bunden af fjorden Slätbaken. Men ved at gå denne vej gennem kanalen må man altså sprede sin opad-slusning ud over mange små, gamle slusekamre, hvor nedad-slusning er betydeligt nemmere. Til gengæld er der gode chancer for at få en problemfri sejlads ned mod Øresunds-området fra Göteborg, i Kattegats fremherskende V-lige vinde.

Konklusion: Vent med at træffe dit valg før på selve afrejsedagen, efter at du har hørt vejrudsigterne. Er der god vind den ene vej, så lad være med at kæmpe dig frem på kryds den anden vej, bare fordi en plan dikterer det. Brug den gode vind, mens den er der, og gem bekymringerne til senere...

GÖTA-ELVEN OG VÄNERN - "Havmusen" valgte som nævnt ruten fra vest mod øst, susede fra Lynetten op til Göteborg på en nem og problemfri 30 timers svip-tur, hvilede ud en nat og en formiddag i Göteborg og stævnede så op ad Göta-elvens strøm, der løber med maksimalt 1 eller 1,5 knob. Så selv med vores lille påhængsmotor kunne vi jævnt holde 4 knob over grunden.

Denne del af "Havmusens" rejse er tidligere beskrevet i L-23 Klubbens turforslag "Tursmål: Vätern". Hvis du ikke har det, kan det rekvireres hos formanden. Her er alle enkeltheder om rejsen på elven og på Sveriges største sø.

Allerede på elven får du et indtryk af Sveriges meget vidtspændende natur, og Vätern er en stor oplevelse i sig selv, et godt mål for et sommertogt i en 3 ugers ferie.

Men "Havmusen" ville videre, tværs gennem Sverige.

GÖTA KANAL - Når man kommer fra vest, begynder den vandvej, der bærer navnet Göta Kanal, ved den lille by Sjötorp på Väterns østlige bred. Herfra går turen 103 sømil ad kanalstrækninger og over søer, gennem 58 sluser og op over et højeste punkt på 91,5 meter over havet, før båden fra den sidste sluse lukkes ud til Sveriges vidunderlige østlige skærgårdsmiljø.

Der havde været drømt om en vandvejsforbindelse mellem Vätern og Østersøen i næsten 300 år, før Göta Kanal endelig blev bygget i årene 1810-1832. Hovedmanden var søofficeren og kanaleksperten Baltzar von Platen, og da det gik travlest til, havde han 58.000 mand igang med gravearbejdet, de fleste soldater.

Ideen var at skabe en transportvej for varerne fra de skov-, råstof- og energi-rige egne i Midsverige ud til havet. Men i det store og hele blev det ved drømmen. Det var der to grunde til: Dels opstod jernbanerne 20-30 år senere som farlige og hurtige konkurrenter til kanalen, og dels viste Göta Kanal sig at være en besværlig, tidrøvende rute for skibe, der skulle fra Vätern til havet: Det var hurtigere at gå ned ad Göta-elven, gennem de nye sluser ved Trollhättan, og videre til Göteborg og Kattegat. En strækning på kun 46 sømil mod Göta Kanals 103, og med langt færre sluser.

Baltzar von Platen nåede aldrig selv at se sin kanal færdig. Han døde i 1829, 3 år før kanalen var færdig. Men så blev han heller ikke skuffet ved at se, at den var forældet næsten fra starten, når det gjaldt fragtransport.